

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa G. sp. z o.o. w C.

przeciwko R.K. i S.W.K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 października 2021 r.,

na skutek skarg kasacyjnych: pozwanego R.K.

i pozwanej S.W.K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 30 grudnia 2020 r., sygn. akt V AGa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;

3) przyznaje od Sądu Apelacyjnego w (...) pełnomocnikom pozwanych adw. H.W. i adw. M.P. kwoty po 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych każdemu z nich, podwyższone o stawkę podatku VAT, tytułem udzielenia nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne

i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Pozwana przedstawiła zagadnienie prawne pytając, czy odpowiedzialność członków zarządu na podstawie art. 299 k.s.h. ma charakter odpowiedzialności gwarancyjnej, czy odszkodowawczej.

Przedstawione zagadnienie nie jest zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżąca w uzasadnieniu nie wykazała bowiem, że ma ono poważny, uniwersalny i istotny charakter, wywołuje zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne i nie zostało dotychczas rozstrzygnięte. Problem prawny przedstawiony w zagadnieniu został rozstrzygnięty uchwałą

siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2008 r., III CZP 72/08 (OSNC 2009 r., nr 2, poz. 20), w której wyjaśniono, że członkowie zarządu ponoszą na podstawie art. 299 k.s.h. odpowiedzialność deliktową za szkodę w wysokości niewyegzekwowanej od spółki wierzytelności, z ewentualnymi należnościami ubocznymi, spowodowaną bezprawnym, zawinionym niezgłoszeniem przez członków zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Zaniechanie to może też stanowić występpek (art. 586 k.s.h.). Nie wiadomo, dlaczego pozwana wywodzi, że Sąd Apelacyjny przyjął charakter gwarancyjny odpowiedzialności, bo nawet z samego przytoczonego fragmentu uzasadnienia wynika odwołanie się Sądu do przesłanki winy.

Przesłanka koniecznej wykładni przepisów prawa nie została w ogóle powołana we wniosku mimo przytoczenia art. 398⁹ § 1 pkt 2 we wstępie wniosku. Skoro pozwana zrezygnowała z przytoczenia argumentów, to brak podstaw do wypowiedzi w tym przedmiocie.

Obie skargi kasacyjne, pozwanej i pozwanego odwołują się do oczywistej zasadności skargi wywodząc ją z błędnej wykładni pojęcia szkody i wykazania, że powódka nie poniosła szkody w wyniku nie zgłoszenia przez pozwanego w odpowiednim terminie wniosku o upadłość spółki.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Pozwany błędnie zarzuca, że czas, w którym powinna być zgłoszony wniosek o upadłość spółki został przez Sąd Apelacyjny ustalony wbrew opinii biegłych. Z opinii biegłego D. wynika, że ustalił on, że podstawy do

zgłoszenia takiego wniosku istniały już w sierpniu 2010 r., a biegły K. nie wykluczył, że mogły one istnieć przed przełomem marca i kwietnia 2011 r. Nie można także przypisać nieprawidłowości rozumowaniu Sądu drugiej instancji, iż nie ma istotnego znaczenia dla ustalenia tej daty termin sporządzenia sprawozdania za dany rok obrotowy. Mając na uwadze termin, w którym powinien być zgłoszony wniosek, nie sposób uznać, że powódka nie poniosła szkody, zwłaszcza mając na uwadze wypłaty z kasy spółki we wrześniu i październiku 2010 r. oraz wpływ ewentualnego ogłoszenia upadłości na powstanie zobowiązania powódki.

Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżących w świetle motywów zaskarżonego wyroku nie pozwalają na przyjęcie, że nastąpiły uchybienia przepisom prawa o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 2 ust. 6, § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018 r., poz. 265), zaś o zaś o wynagrodzeniu pełnomocników z urzędu na podstawie § 4 ust. 1 i 3, § 8 ust. 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2019, poz. 18).